

Cena posamezni šte. 1 Din 50 p.

Rokopisi se ne vračajo.

DRŽAVNI

Izhaja enkrat na mesec.

Poštni čekovni račun šte. 12450.

UPOKOJENEC

Glasilo državnih upokojencev in upokojenk v Sloveniji.

V Mariboru, dne 25. maja 1928.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ob bregu 14.

Vabilo

na

III. redni občni zbor

**Društva državnih upokojencev in upokojenk
za Slovenijo, sedaj v Mariboru**

ki se bo vršil v nedeljo, dne 24. junija 1928 ob pol 10. uri dop.
v hotelu „KOSOVO“ v Mariboru, Grajski trg.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega redn. občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in vodstev kraj. skupin.
3. Poročilo preglednikov računa.
4. Volitev načelstva in preglednikov.
5. Slučajnosti.

V slučaju nezadostne udeležbe se vrši pol ure pozneje drugi, pri vsakem številu navzočih sklepni občni zbor z istim dnevnim redom.

Vabljeni so vse članice in vsi člani pa tudi še nevčlanjeni drž. upokojenci in upokojenke, vdove in sirote. Kdor pristopi k društvu pred volitvami, se more udeležiti že tudi novih volitev.

MARIBOR, dne 25. maja 1928.

Predsednik:

Dr. Kronvogel,
dvorni svetnik v p.

Tajnik:

Rado Koplč,
nadučitelj v p.

Zadnja redna

odborova seja »Društva drž. upokojencev in upokojenk za Slovenijo« sedaj v Mariboru za poslovno leto 1927/28 se vrši v nedeljo dne 3. junija t. l. ob 10. uri dop.

Dnevni red:

1. Sestava kandidatne liste za načelstvo.
2. Slučajnosti.

Načelstvo.

Nabavljalna zadruga v Mariboru.

Po čl. 37 dr. pravil se vrši izredni občni zbor v nedeljo dne 10. junija t. l. ob 9. uri dop. v veliki dvorani Narodnega doma v I. nadstropju z jako zanimivim dnevnim redom.

Krožek upokojenega učiteljstva

v Mariboru in bl. okolici ima svoj redni mesečni sestanek v torek dne 5. junija pri »Balonu« v Pobrežju. Govorilo se bo o petju nagrobnic. Kdor želi, da se mu bo zapelo, naj zanesljivo pride, ali se vsaj opraviči. Pogoji: 1. Pristop k krožku, 2. Marljiva udeležba, 3. Kdor je zadržan, se mora opravičiti.

Zaostala naročnina.

Prosimo za poravnavo zaostale naročnine do 3. junija t. l. sledeče p. n. članice. Za 1927 dolgujejo a) po Din 12.—: E 2, F 6, J 13, K 14, L 23, M 25, 41, 47, O 6, P 36, R 19, S 14, T 8, 16, V 22, Z 17. b) po Din 24: A 3, 6, B 2, 12, 13, 14, 16, 19, 20, 23, Č 6, D 10, 12, E 1, 4, F 9, G 2, 13, 15, 19, H 9, J 9, 10, 12, 15, K 21, 23, 29, 34, 44, 45, 54, 64, 73, 83, 87, 91, 99, L 4, 10, 19, 21, 26, M 13, N 3, 4, O 2, 11, P 5, 15, 28, 29, 33, 40, 41, 45, R 5, 6, 14, S 1, 3, 4, 10, 16, 17, 19, 20, 28, 32, Sch 1, 19, St 1, 8, T 3, 4, 13, 18, W 5, 8. (Din 18) Z 5, 8, Ž 1, 6, 7, 8. A, B, C, Č so začetne črke Vaših rodbinskih imen, zraven pa tekoče št. izkaznic.

Kakor je razvidno iz tega seznama dolžnikov, dolguje 15 p. n. članov po Din 12.— in 84 p. n. člani po Din 24.—, tedaj vsi skupaj Din 2.148.

Odgovori.

1. O. T. Vdova ima pravico do pokojnine po I. možu. Mož ne dobi drag. doklade, pač pa njeni prvi otroci.

2. Kolman Franja: p. Jesenice ob Savi Dol. Hvala za Din 50.— Katere št. 1. 27 in katere 1. 28 manjkajo? Drugič pa reklamirajte, je poštine prosto.

3. Klemenčič Fr. Dobili smo 28. I. 1927 Din 12.—, 30. I. 1928 Din 12.—, torej je za I. 1927 vse plačano. Hvala.

Nezaslišan škandal

z orožniškimi penzionisti pred ponovno razpravo v Narodni skupščini dne 17. V. t. l. Vsi prizadeti, ki žele natančnejše informacije, kako je Vukičevićev hegemonistični režim kljub jasni razsodbi Državnega sveta z dne 30. XI. 1926 oguljufal drž. penzioniste za že pridobljene pravice glede drag. doklad in o 103 aktih Drž. sveta z dne 8. II. 1928, naj čitajo »Jutro« št. 118 z dne 20. t. m.

Poročilo

o občnem zboru Samopomoči državnih nameščenecv in upokojencev r. p. b. v Mariboru, dne 30. marca 1928.

Predsednik g. Dr. Pečovnik otvori ob 21. uri občni zbor, pozdravi navzoče člane in poda kratko poročilo o delovanju in namenu društva.

Tajnik g. Vidic poroča: »Samopomoč« je imela 1. 4. 1927 834 članov.

Med letom jih je pristopilo 29, izstopilo 6, umrlo pa 21, tako da imamo danes 836 članov.

Od teh plačujejo sledeče:

Popolnoma je poravnalo posmrtnino	531 članov
Celo leto dolguje	98 „
¼ „ „	28 „
½ „ „	38 „
¾ „ „	141 „

Celokupni dolg znaša 6.830 Din.

Prejemki znašajo	Din 39.166.79
Izdatki	38.704.89
Aktiva	17.707.15
Denarni promet	78.333.58

Blagajnik g. Vidic stanuje v Mariboru, Smetanova 34/II in uraduje vsak delavnik od ½12. do ½13. ure ter od 19. ure dalje.

Glavna kontrola in učitelji — kronski staroupokojenci.

Glasom poročil raznih časnikov je glavna kontrola zavrnila od velikih županstev predložene elaborate o prevedbi kronskih upokojencev, češ, da bi imeli prečanski učitelji-penzionisti večje penzije od njim sovrstnih srbijanskih. V glavni kontroli morajo biti čudni gospodje, ki ne poznajo docela razmerja med prečanskimi in srbijanskimi učitelji-penzionisti ali pa nočejo poznati razmerja. Tem gospodom povemo na ves glas, da smo pred in med vojno umirovljeni učitelji prejemali penzije pod Avstrijo v **zlati valuti**, torej v **zlatih kronah**. Ker nas je naša nova država prevzela od Avstrije, imamo torej pravico zahtevati izplačilo penzije i nadalje v zlati valuti. Pripomnimo, da je leta 1914. veljal 1 srbski dinar 0,95 K t. j. 95 vinarjev. Naše gg. poslance pa prosimo, naj se zavzamejo za nas in preprečijo takšne protizakonite ukrepe glavne kontrole. Gosp. urednika prosimo, da če mu mogoče, objavi imena članov

glavne kontrole, da tako spoznamo te modre nove naše prijatelje.

Prečanski staroupokojenci.

Imena p. n. članov Glavne kontrole pri-nese prihodnja štev. Upok.

G. Vidmar nam piše sledeče:

„Nedostatki pri uredbi službene pragmatike za civilne uradnike in druge državne nameščenice glede kronskih upokojencev.“

Pred vsem se ugotovi, da je veliko in ogromno število kronskih upokojencev doseglo 70 tudi 80letno starost in je le malenkostno število istih, ki so pod to starostjo in vsled pomanjkanja dosluženih let stopili v predčasni pokoj z malenkostno kronsko pokojnino. — Za njihovo stalno namestitev predpisana je bila večinoma 12letna aktivna vojaška služba in certifikat za namestitev kot uradnik ali sluga.

Pri vseh je bila po zakonitih predpisih določena 40letna in pri mlajših upokojenih uradnikih zadnji čas v redkih slučajih 35letna službena doba.

Pri uradnikih omeniti je še, da so isti razen certifikatistov za stalno nameščenice čakali 6 do 10 let, da so isti več let bili brezplačni praktikanti ali avskultanti, potem pa dobivali malenkostni adjutum ali pa dnevničarji s plačo 80 kr do 1 goldinarja.

Šele po mnogih letih in po položivni predpisanih strokovnih izpitov dosegli so, če so bili prav dobro popisani in srečni, namestitev v 11., 10. ali 9. činovnem razredu razmeroma njihove službene kategorije na **zadnjem mestu** dotične kategorije, kadar je po vrstnem redu mu napravil njegov prednik prostor.

Pomožni uradniki ali tako imenovani diurnisti s predpisanimi uradniškimi izpiti dobivali so dnevnine kakor spredaj omenjeno splošno **brez pravice ušetja njihove službene dobe v pokojnino**.

Če se je takemu uslužbencu slučajno posrečilo postati državni uradnik ali celo stalni sluga, zadovoljiti se je moral z uvrstitvijo na **zadnjem mestu** dotične kategorije.

Povišice plač vršile so se le po dovršenih 5 oziroma 4 in zadnji čas 3 službenih letih in to samo dvakrat. V višjo službeno stopnjo pomaknjen je bil tak uradnik, če je bil prav dobro popisani in prav srečen še le večinoma po 10 službenih letih službe nižjega značaja, pa dostikrat tudi v nižji službeni stopnji svojo službeno kariero dokončal. Pomožna služba se je v izvanrednih slučajih štela milostnim potom v pokojnino ali pa so mogli taki uradniki za ves v pokojnino uračunjeni čas plačati zakonito predpisani prispevek.

Pomožni sluge postali so v redkih slučajih definitivni in stalni in v teh slučajih se jim je začasna služba ali vsled pozneje razglašanih naredb ali pa milostnim potom

vštela v službeno dobo. — Njihova uvrstitev vršila se je na **zadnje mesto** in temu primerno njihovo napredovanje dotične kategorije.

Temu se še pripomni, da ti kronski upokojenci do zadnjega časa v svoji službi niso imeli **nobenh** počitnic, da so bili dan na dan prav celodnevno od 8. do 12. ure dopoldan in od 2. do 6. ure popoldan, ob nedeljah in praznikih pa od 8. do 12. ure vsi brez vsake izjeme zaposleni. Kadar pa so se nakupičili zaostanki, podaljšale so se uradne ure **za eno tudi dve uri brez vsakega plačila nadur**. Iz vsega tega sledi, da so isti za svojo 40 do 50letno zvesto službovanje in glede njihovih ves čas **plačanih prispevkov v pokojninski zaklad** na svojih pokojninah občutno prikrajšani, to tem bolj, ker so se aktivnim uslužbencem že 1. 1922. prevedli kronski prejemki v dinarske, kronske upokojence se je pa ves zadnji čas preziralo.

Glede na te podatke bilo bi umestno, da bi se **starim kronskim upokojencem** prevedli prejemki tako, kakor njihovim vrstnikom z **enako službeno dobo in enakim službenim značajem** najnovejših aktivnih nameščenecv ali na novo upokojenih.

Ugotovi se še posebno, da imajo državni nameščenici brez vsake izjeme zakonsko zajamčen nedeljski počitek, splošno le 35letno službo, letno 14dnevni pa tudi do 6tedenski dopust, **skrajšane uradne ure in ugodno napredovanje**, katerih bivši upokojenci niso bili ali prav malo ali pa nič deležni. Ne gre, da bi bili zato, ker so isti **20 do 30 let prezgodaj** začeli opravljati **naporno in odgovorno državno službo** radi tega tako občutno prikrajšani, to tem bolj, ker se med novo upokojenimi nahajajo mnogi, ki v pokojninski sklad **tudi vinarja ali pare niso prispevali** in so se uradnikom imenovali mnogi **brez predpisanih študij ali strokovnih izpitov**, o katerih nekateri za **veliko manj odgovorno službo** dobivajo **veliko višjo pokojnino** kakor zgoraj opisani kronski upokojenci.

Pravila

društva državnih upokojencev in upokojenk za Slovenijo.

§ 1. Društvo se imenuje: Društvo državnih upokojencev in upokojenk za Slovenijo.

Društveni sedež: Je v kraju, kjer stane predsednik.

§ 2. Društveno območje obsega vse v Sloveniji bivajoče državne upokojence, upokojenke in vdove državnih upokojencev brez ozira na panogo, kateri so pripadali kot aktivni uslužbenci.

§ 3. Društvo ima namen in nalogo varovati in pospeševati koristi in pravice članov in jim nuditi v slučaju potrebe moralno pomoč.

§ 4. V doseg svojih namenov ima društvo v okvirju zakonskih določb pravico, da prireja javna zborovanja in ustanav-

lja v društvenem območju krajevne skupine in odseke.

§ 5. Potrebna gmotna sredstva črpa društvo iz: a) pristopnine, b) mesečne članarine, c) slučajnih dohodkov.

§ 6. Društvo sestoji iz rednih, podpornih in častnih članov. 1. Redni član društva more postati vsaka oseba, katera sprejema od države pokojnino ali kako drugo preskrbnino pod kateremkoli imenom, ter dobi od načelstva izkaznico z društvenimi pravili. 2. Podporni član društva je vsak, ki društvo gmotno podpira. 3. Častni član društva postane tisti, ki si je za društvo pridobil posebnih zaslug. Imenuje ga občni zbor, obvesti pa načelstvo z dekretom.

§ 7. Kdor hoče pristopiti kot redni član, mora to javiti društvenemu načelstvu ter obenem plačati pristopnino in članarino za tekoče pol-letje. O sprejemu odloča načelstvo.

V slučaju odklonitve ni potreba navesti vzrokov. Proti odklonitvi ni pritožbe.

Pri sprejemu članov se ne ozira na versko in politično pripadnost.

§ 8. Članstvo preneha.

1. S smrtjo ali prostovoljnim izstopom. 2. Z izključitvijo. Prostovoljni izstop je javiti načelstvu društva odnosno predsedniku krajevne skupine.

§ 9. Načelstvo izključi iz društva člane, ki s svojim vedenjem škodujejo ugledu društva ali delujejo proti društvenim koristim. O izključitvi jih obvesti pismeno. Izključeni ima pravico pritožbe na razsodišče, katero mora vložiti v teku 14 dni na načelstvo.

§ 10. Vsak član ima pravico in dolžnost, se udeležiti društvenih prireditev in sestankov, prisostvovati občnim zborom, sodelovati z nasveti za izboljšanje položaja članov, njih vdov, rodbin in sirot. Obenem ima, ako je spolnil svojo člansko dolžnost, aktivno in pasivno volilno pravico.

§ 11. Dolžnost članov je, da se ravnajo po določbah društvenih pravil in sklepov občnega zbora. Člani so tudi moralno obvezani udeležiti se pogrebov umrlih društvenih članov.

§ 12. Pristopnina k društvu znaša Din 3.— enkratno, članarina pa mesečno Din 2.—, katero je plačati pol-letno vnaprej. Slučajne tozadevne spremembe določa občni zbor.

§ 13. Društveno leto začne 1. julija in konča 30. junija. Društvene objave se priobčjujejo na način, ki ga določi načelstvo.

§ 14. Društvene zadeve upravljajo: 1. Občni zbor. 2. Načelstvo. 3. Pregledniki. 4. Krajevne skupine.

§ 15. Redni občni zbor se vrši vsako leto vsaj do konca meseca maja. Skliče ga po sklepu načelstva društveni predsednik. O občnem zboru je obvestiti vse člane vsaj 14 dni prej. Izredni občni zbor se skliče po potrebi. Mora ga pa sklicati predsednik, če to zahteva in obenem predloži tozadevne predloge vsaj 30 čla-

nov. Tej zahtevi se mora ugoditi v teku 14 dni. Izredni občni zbor sklepa le o predlaganih zadevah in slučajnostih.

§ 16. Občni zbor je sklepčen, če je navzočih najmanj $\frac{1}{4}$ društvenih članov.

V slučaju nezadostne udeležbe se vrši pol ure pozneje drug občni zbor z istim dnevim redom, ki pa je sklepčen brez ozira na število udeležencev.

§ 17. Občni zbor sklepa o: 1. poročilu načelstva in vodstev krajevnih skupin. 2. Poročilu preglednikov. 3. Letnem računu (absolutoriju). 4. Članarini. 5. Predlogih. 6. Imenovanju častnih članov. 7. Spremembi pravil in 8. Razdružitvi ter

voli 9. Društveno načelstvo (odbor) in 2 preglednika ter 2 namestnika za enoletno dobo.

§ 18. Društveno načelstvo sestoji iz predsednika, dveh podpredsednikov, iz tajnika in njegovega namestnika, iz blagajnika in namestnika, 8 odbornikov in 4 namestnikov. Za sklepčnost seje mora biti navzočih vsaj 6 članov. Pri enakem številu glasov odloča glas predsednika.

§ 19. Predsednik zastopa društvo na znotraj in na zunaj zlasti napram oblastvom, vodi občne zборе in odbore seje in izvršuje njih sklepe. Tajnik vodi zapisnike sej občnega zbora in odbora ter

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev

v lastni hiši

r. z. z o. z.

v lastni hiši

v Mariboru, Rotovski trg št. 2

nudi svojim članom najboljše ugodnosti pri nakupu specerijskega, delikatesnega in manufakturnega blaga kakor tudi kuhinjske posode in kuriva.

Zajtrkovalnica

vhod Lekarniška ulica 6, nudi prvovrstna vina in mrzle prigrizke. Odprta je tudi ob nedeljah in praznikih dopoldne.

Zdravilišče Rogaška Slatina

Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine SHS. — Svetovni zdravilni veljci: **Tempel, Styria, Donat.** — Zdravljenje vseh žlezočnih in črevesnih bolezni, boleznih srca, ledvic in jeter.

Sezona: Maj—september

Sezona: Maj—september

Cene zmerne. V pred- in posezoni znaten popust. Koncertira vojaška godba. Največja udobnost. Radio. Prometne zveze ugodne. Zahtevajte prospekte.

Ravnateljstvo zdravilišča Rogaška Slatina.

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev

v Celju, Prešernova ulica 10

v poslopiju starega okrožnega sodišča

vabi vse državne uslužbence in upokojenca, da pristopijo k zadrugi kot člani.

Svoji k svojim!

Cene konkurenčne.

oskrbuje sporazumno s predsednikom društveno korespondenco. Vse društvene spise podpisujeta oba. Blagajnik vodi knji govodstvo in denarno poslovanje. Preglednika pregledata letni račun in poročata o izidu na občnem zboru. Vsa mesta so častna.

§ 20. Občni zbor sklepa z absolutno večino glasov. Pri enakem številu glasov je predlog odklonjen. O spremembi pravil in razdruženju sklepa z dvetretjinsko večino. O vsakem občnem zboru se vodi zapisnik, katerega podpiše predsednik, tajnik in dva od predsednika določena overovatelja.

§ 21. Volitve se vršijo po zborovem sklepu ustmeno ali pismeno.

§ 22. V vsakem kraju, kjer biva vsaj dvajset članov, se ustanovi krajevna skupina — v to spadajo vsi člani, ki prebivajo stalno v njenem območju. Vodstvo krajevne skupine tvorijo predsednik, tajnik in 3 do 5 odbornikov ter odgovarjajoče število namestnikov.

§ 23. Občni zbor sme krajevne skupine razpustiti zaradi kršenja pravil, ali če pade število članov pod 15, njeno vodstvo pa ostaviti, če je isto pomanjkljivo ali sploh ne izpolnjuje svojih dolžnosti. V slučaju razpusta, bodisi iz kateregakoli vzroka, pripade vsa njena imovina društvu državnih upokojencev in upokojenk v Sloveniji.

§ 24. Za razsojevanje kakoršnihkoli iz društvenega razmerja nastalih sporov je izključno pristojno društveno razsodišče. Razsodišče se v slučaju potrebe sestavi tako, da imenuje vsaka stranka po dva društvena člana kot razsodnika. Ti si izvolijo petega društvenega člana kot predsednika, katerega glas odloča pri enakem številu glasov. Če se pa glede predsednika ne morejo izediniti, mora razsodišču predsedovati društveni predsednik odošno eden podpredsednikov.

§ 25. Razsodišče sklepa na podlagi svobodnega ocenjevanja dokazov z nadpolovično večino. Postopanje je tajno in se ne sme nobeden razsodnik odtegniti glasovanju. Razsodbo se mora prizadetim takoj objaviti. Proti razsodbi razsodišča ni priziva.

§ 26. V slučaju razpusta društva po oblasti ali prostovoljnega razdruženja je razdeliti društveno imovino na število najsiromašnejših članov, katero odgovarja desetim odstotkom v času razpusta še plačujočih članov.

I. splošno društvo jugoslovanskih upokojencev v Ljubljani.

V Celju, dne 11. oktobra 1925.

Dolnšek, I. r.
predstojnik porezkog urada v pok.,
t. č. predsednik.

Orel, I. r.
major v p.,
t. č. tajnik.

Telefon štev. 16

Ustanovljena l. 1889

Poštni ček 10.533

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje vložnega denarja nad 300 milijonov dinarjev

(Gradska štedionica)

Ljubljana

Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja nad 1200 milijonov kron

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. — Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občinski denar. — Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice

KAMNOSEŠKA INDUSTRIJSKA DRUŽBA

Celje,

Razlagova 7

Telefon 67

Ustanovljena 1906

Lastni kamnolomi

PODRUŽNICA

Telefon 67

V TRBOVLJAH

Izdeluje vsakovrstne nagrobne spomenike iz marmorja, granita, sijenita itd., nagrobne plošče in okvirje, garniture za spalne in jedilne sobe, obzidne plošče, mozaik in vsa v kamnoseško stroko spadajoča dela. Prodaja tudi na

mesečne obroke. Stalno velika zaloga spomenikov od najpreprostejših do najmodernejših oblik. Zahtevajte načrte in proračune.

Konkurenčne cene! — Ugodni plačilni pogoji!

Ustanovljeno leta 1810

Ustanovljeno leta 1810

Veletrgovina z železnino

D. Rakusch, Celje

priporoča svojo bogato zalogo hišnih in gospodarskih predmetov, posode in vsakovrstnega orodja.

Poseben oddelek za stekleno blago in porcelan.